

Indicatorul de globalizare KOF și evoluția globalizării în România

Lct. univ. dr. Magnolia TILCA
Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad, Filiala Baia Mare,
tilca.magnolia@uvvg.ro

Rezumat

În cadrul acestui articol se evidențiază evoluția gradului de globalizare a României din perspectiva indicatorilor globalizării. Se urmărește evoluția României la nivel de țară și mondial, în toate cele trei domenii principale ale globalizării: domeniul economic, social și politic. Statisticile evidențiate în acest articol folosesc valorile numerice ale indicatorilor de globalizare KOF (the KOF Index Globalization).

Cuvinte cheie: indicatori de globalizare, indicatorul KOF, globalizarea în România

Introducere

Deoarece globalizarea s-a impus (începând cu anii 1990) ca un fenomen și proces complex cu un ritm de extindere extrem de rapid la nivelul tuturor structurilor economico-financiare și sociale, a fost necesară o formă de măsurare cantitativă a acesteia care să permită măsurarea, monitorizarea și modelarea globalizării. Această formă de măsurare s-a concretizat în formule ale indicatorilor globalizării care diferă prin alegerea variabilelor ce stau la baza globalizării și prin stabilirea ponderilor pe care le reprezintă variabilele din totalul fenomenului de globalizare. La fel ca și globalizarea, și indicatorii acesteia

constituie un subiect extrem de controversat (vezi (Dreher, Gaston, Martens, & Van Boxem, 2010)), dovadă fiind cercetările de specialitate care îmbunătățesc continuu acești indicatori luând în considerare noi factori ce intervin în procesul de globalizare și noi metode de calcul. De exemplu primul indicator (1999), indicatorul KFP (*A.T. Kearney/Foreign Policy*) grupează variabilele în trei domenii principale – economic, sociologic și politic, însă indicatorul NGI (*New Globalization Index*) include în calcul și variabila geografică.

Pentru a identifica gradul de integrare a României în sfera economică, socială și politică, până în anul 2016, articolul apelează la bazele de date online ale indicatorului de globalizare KOF¹. Se prezintă astfel câteva aspecte teoretice referitoare la indicatorii de globalizare – definire, variabile componente ale indicatorilor, baze de date statistice pe baza cărora sunt calculați indicatorii de globalizare – dar și aspecte informative referitoare la paginile web ale indicatorilor de globalizare folosiți în studiul evoluției globalizării României. Este reprezentat grafic nivelul de globalizare al României între anii 1970-2016 conform indicelui KOF, nivelul globalizării defalcat pe

---

¹ KOF este acronimul din limba germană „Konjunkturforschungsstelle” (Economic Research Center)

componentele indicatorului KOF – economic, social și politic – între anii 2012-2016, precum și locul ocupat de România în clasamentul țărilor globalizate, în anul 2016.

Indicatori ai globalizării

Indicatorii globalizării sunt instrumente de măsurare și evaluare a procesului de globalizare care vin în completarea statisticilor tradiționale prin includerea a noi factori internaționali. Acești factori au fost cercetați de către organizația *OECD – Organization for Economic Cooperation and Development* (Organizația pentru cooperare și dezvoltare economică) care a luat în calculul indicatorilor aspectele economice precum mișcarea de capital și investiții străine, activitatea economică a firmelor multinaționale, internaționalizarea tehnologiei și a comerțului internațional, criza economică, investiții de portofoliu, aspecte de mediu etc. (Eurostat, 2007) OECD a inclus rezultatele într-o lucrare metodologică ”The OECD Handbook on Economic Globalisation Indicators” apărută în două ediții, 2005, respectiv 2010. O altă organizație care evaluează magnitudinea și intensitatea globalizării economice este *World Bank* (Banca Mondială) care publică anual *indicatorii WDI (World Development Indicators* (Bank, 2017)). Indicatorii WDI măsoară nivelul de producție și comerț, a cererii agregate și a performanțelor macroeconomice. Alte organizații implicate în proiecte de globalizare sunt *UNCTAD – United Nations Conference on Trade and Development* (Conferința Națiunilor Unite pentru Comerț și Dezvoltare), organism internațional care publică studii analitice și explicative de

mare amploare privind noile tendințe economice în contextul globalizării, precum „Raportul de comerț și dezvoltare” (UNCTAD, 2016), *IMF – International Monetary Fund* (Fondul monetar internațional), organizație internațională importantă (formată din 189 de țări printre care și România) care folosește diverși indici pentru a ilustra gradul de globalizare al bunurilor de consum, capital și oameni (IMF, 2017). IMF găzduiește site-ul *PFI - Principal Global Indicators* (Principalii Indicatori globali) de baze de date statistice referitoare la indicatorii globalizării care facilitează monitorizarea dezvoltării economice și financiare a țărilor grupului Grup G-20 (România nu figurează printre membrii grupului) (PGI, 2017).

Printre cei mai utilizați indicatori ai globalizării sunt: *indicatorul de globalizare KOF* (the KOF Index Globalization) care măsoară cele trei mari dimensiuni ale globalizării: dimensiunea economică, socială și politică pe un eșantion de 207 de țări în perioada 1970-2013, folosind 23 de variabile; *indicatorul ATKEP* formulat de A.T. Keaney măsoară gradul de globalizare folosind 12 variabile dintre care cele mai importante se clasează în integrarea economică, contactul personal, conectivitatea tehnologică, precum angajamentul politic, pentru 62 de țări; *indicatorul de globalizare CSGR* (the CSGR Globalisation Index) creat de Centrul de studii de globalizare și regionalizare pentru a măsura anual dimensiunea economică, socială și politică a globalizării între anii 1982 și 2004; indicele de globalizare compozit *G-Index* construit de World Markets Research Center (WMRC) calculează indicele de globalizare pentru 185 de țări folosind

principale variabile economia, traficul telefonic și găzduirea pe Internet, sau indicatorul *NGI* (New Globalization Index) dezvoltat de Vujakovic în 2009 (Vujakovic, 2010) care folosește 21 de variabile pe o listă de 70 de țări acoperind anii 1995-2005.

Tabelul 1. Tabelul comparativ al variabilelor indicatorilor globalizării

Indicator	Criteriul										
	Anii	Nr. de țări	Nr. de variabile	Globalizare economică				Globalizarea socială		Dimensiunea politică	Ajustări geografice
				Flux		Restricția privind comerțul și capitalul	Cultură	Informare și contact			
				Capitalul străin	FDI				Fluxul comercial		
KFP	1971-2005	62	12	x	√	√	x	x	√	√	x
KOF	1970-2013	207	23	√	√	√	√	√	√	√	x
CSGER	1982-2004	62	16	√	√	√	x	x	√	√	√
NGI	1995-2005	70	22	√	√	√	x	√	√	x	√
G-index	2001	185	6	√	√	√	x	x	√	x	x

Sursa: prelucrare după (Samimi, Lim, & Buang, 2012)

Tabelul 1 permite observarea evoluției dezvoltării indicatorilor din punctul de vedere al includerii a noi variabile și subvariabile. Reiese că indicatorul KOF măsoară globalizarea din cele mai multe puncte de vedere, pe cea mai lungă perioadă. Însă nu întotdeauna indicatorul KOF răspunde problemelor investigate, ci se vor alege alți indicatori, în funcție de obiectivele urmărite în studiu și a definiției globalizării adoptate.

Valorile indicatorului de globalizare KOF pentru România

Institutul economic Swiss KOF din Zurich publică online pe pagina de site *KOF Globalization Index* (<http://globalization.kof.ethz.ch/>) date anuale referitoare la indicatorul KOF, preluând datele statistico-economice din surse precum World Bank, UNCTAD, IMF, International Telecommunication

Union, Trade Statistics și altele (conform documentului “Definitions and Sources” disponibil pe site). Datorită accesului online la baza de date a valorilor indicatorului KOF, se pot ușor întocmi statistici necesare studiului clasificării globalizării, pe regiuni geografice și ani. Acesta a constituit principalul motiv de a alege indicatorul KOF în măsurarea gradului de globalizare a României în rândul țărilor evaluate.

Indicatorul de globalizare KOF a fost introdus în 2002 de către A. Dreher și actualizat de Dreher, Gaston, Martens în 2009, cercetători la Institutul economic Swiss KOF din Zurich. Indicatorul KOF „reflectă gradul de globalizare economic, social și politic al unei țări, fără să facă aprecieri pozitive sau negative asupra rezultatului” (Adventage Austria, 2016). Pe lângă cele trei variabile principale ale globalizării, indicatorul KOF calculează sub-variabilele referitoare la fluxuri economice reale, restricții economice, date privind fluxurile de informații, date cu privire la contactul personal și date privind apropierea culturală, în total 23 de variabile (vezi documentele ”Detailed Index Information 2016” a site-ului oficial KOF Index Globalization). În construirea indicatorului de globalizare KOF, fiecare variabilă este luată în calcul în procente diferite: pentru indicatorul KOF din 2016, variabila globalizării economice este în procent de 36%, a globalizării sociale 37%, iar a globalizării politice 27%. Ponderile sub-variabilelor se determină cu ajutorul analizei componentelor principale pentru întregul eșantion de țări și ani. Anul 2000 este anul de bază după care analiza partiționează variația variabilei luată în calcul. Ponderile sunt determinate într-o manieră care maximizează variația

componentei principale rezultate, astfel încât valoarea variabilei să cuprindă cât mai mult posibil variația. Indicatorii iau valori cuprinse între 1 și 100, valoarea 100 însemnând globalizare maximă (KOF Globalization Index, 2016). Indicatorul de globalizare KOF 2016 observă modificări ale globalizării în 207 țări și se bazează pe date cuprinse între 1970 și 2013.

Formula de calcul a indicatorului de globalizare KOF este

The KOF Index of Globalization =

$$\sum_{i=1}^n w_i \left| \frac{V_i - V_{min}}{V_{max} - V_{min}} \right| \cdot 10,$$

unde i este perioada de timp;

w_i sunt ponderile fiecărui indice component;

V_i, V_{min}, V_{max} sunt variabilele normală, minimă și respectiv maximă a indicilor respectivi.

Resursele online ale paginii web a Institutului KOF Swiss Economic Institute permit interogarea detaliată a bazei de date ce conține valorile indicatorului KOF pe perioada 1970-2013, anii ulterioari regăsindu-se în fișiere disponibile online pe aceeași pagină web. Astfel se pot vizualiza grafice și tabele ale indicatorului de globalizare KOF, completate de hărți ce afișează regional valorile indicatorului, selectând după regiune, țară, an, variabilă economică, socială sau/și politică.

Conform acestor date, evoluția gradului de globalizare în România între anii 2007-2016 este preponderat crescătoare, atingând valoarea maximă de 75,1 în anul 2016 (Figura 1). Aplicând regresia liniară valorilor indicatorului KOF, se poate evidenția tendința liniară viitoare a gradului de globalizare în România, în anul 2021 estimându-se o valoare a globalizării cu peste 5 unități

mai mare decât cea din anul 2016. (0) În ceea ce privește globalizarea pe domenii, domeniul cu gradul cel mai ridicat de globalizare în România în ultimii ani este domeniul politic. Situația comparativă a nivelului de globalizare economică, socială și politică în România între anii 2012-2016 poate fi urmărită în Figura 2. În anul 2016 România se situează în prima jumătate a clasamentului (clasamentul fiind de 1 la 100) și anume pe locul 36 în Indexul de globalizare KOF, precedată de Statele Unite (locul 34) și Croația (locul 35), urmată de Malta (locul 37) și Israel (locul 38) (Tabelul 2, Figura 3)

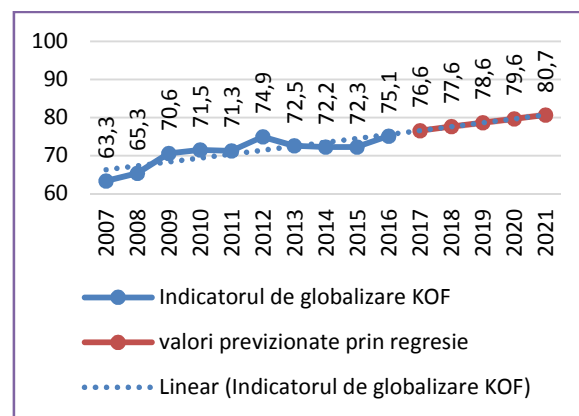

Figura 1. Nivelul de globalizare în România în anii 2007-2016 și tendința sa liniară

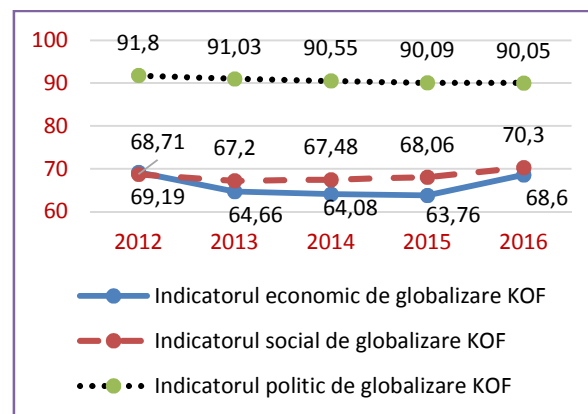

Figura 2. Nivelul de globalizare în România defalcat pe componente în ultimii 5 ani (2012-2016)

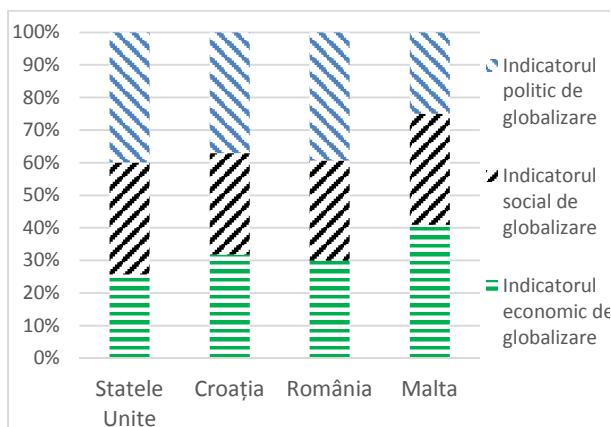
Tabelul 2. Locul ocupat de România în clasamentul mondial al globalizării și valorile indicatorului de globalizare KOF pe domenii (economic, social și politic), în 2016

2016 KOF Index of Globalization			
Țara	Indicatorul (compozit) de globalizare	Țara	Indicatorul economic de globalizare
34. Statele Unite	75,71	Statele Unite	59,4
35. Croația	75,59	Croația	72,79
36. România	75,09	România	68,6
37. Malta	75,04	Malta	90,28

Țara	Indicatorul social de globalizare	Țara	Indicatorul politic de globalizare
Statele Unite	79,15	Statele Unite	92,19
Croația	71,44	Croația	84,9
România	70,3	România	90,05
Malta	75,22	Malta	55,02

Sursa: prelucrare proprie după date din baza de date <http://globalization.kof.ethz.ch/>

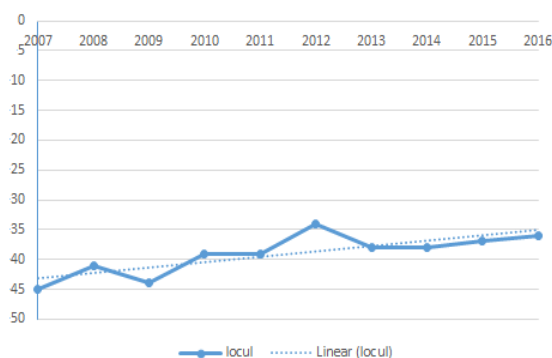

Sursa: prelucrare proprie din documentul Detailed Rankings 2016 (KOF Index Globalization, 2016)

Figura 3. Gradul de globalizare al României pe domenii (economic, social, politic), comparativ cu al țărilor aflate la o valoare de globalizare asemănătoare, în 2016

În ceea ce privește traseul parcurs de România în clasamentul mondial al globalizării, se poate observa că acesta a fost de asemenea unul ascendent: de pe locul 45 în anul 2007, România urcă 9 poziții până la locul 36 în anul 2016, anul 2012 fiind anul în care, conform

indicatorului de globalizare KOF, România s-a clasat pe cea mai înaintată poziție, poziția 34.

Sursa: prelucrare proprie din documentul Detailed Rankings 2016 (KOF Index Globalization, 2016)

Figura 4. Locul ocupat de România în clasamentul gradului de globalizare al indicatorului KOF

Concluzii

Măsurarea gradului de globalizare se realizează prin indicatori ai globalizării. Aceștia permit compararea între diferite domenii ale globalizării pentru un număr mare de țări. Valorile indicatorului de globalizare KOF calculat pentru România (2007-2013) arată o creștere ușoară variind între 63 respectiv 75. Cu toate că indicatorul de globalizare KOF arată că globalizarea la nivel mondial este în creștere datorită sectorului economic și politic (în 2012-2016), în România creșterea gradului de globalizare este dată de sectorul politic și social. Componenta politică, componenta cu cele mai mari valori, se află într-o ușoară dar constantă scădere (între anii 2012-2016), în timp ce celelalte două componente, social și politic sunt în creștere începând cu anul 2016. Cum indicatorul de globalizare KOF este calculat pentru 207 țări, poziția 36 ocupată de România în anul 2016, înseamnă o clasare în primul sfert al clasamentului,

fiind o țară deschisă spre exterior în toate cele trei domenii considerate ca variabile ale indicatorului: economic, social și politic.

Bibliografie

Advantage Austria (2016, March). *Indicele globalizării: Austria ocupă unul dintre primele locuri*. Preluat de pe Economia Austriacă internațională: http://www.advantageaustria.org/international/zentral/news/aktuell/20160308_Globalisierungindex.ro.html

Bank, T. W. (2017, February). *World Development Indicators*. Preluat de pe World Bank Open Data: <http://data.worldbank.org/data-catalog/world-development-indicators>

Dreher, A., Gaston, N., Martens, P., & Van Boxem, L. (2010). Measuring globalization - opening the black box. A critical analysis of globalization indices. *Journal of Globalization Studies, Vol. 1 No. 1*, 166-185.

Eurostat (2007, December). *Focus on: Measuring globalisation*. Preluat de pe Selected Readings, Eurostat: <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/4187653/5775037/LN-SR122007-EN.PDF/2b535cd7-edf0-4e66-a9deddaa41217b28>

IMF (2017). *The IMF and Environmental Issues*. Preluat de pe International Monetary Fund: <http://www.imf.org/external/about.htm>

KOF Globalization Index (2016). *Method of Calculation*. Preluat de pe KOF Index of Globalization : http://globalization.kof.ethz.ch/media/file_r_public/2016/03/03/method_2016.pdf

KOF Index Globalization (2016). *Rankings 2016 KOF Index of Globalization*. Preluat de pe KOF Index Globalization:

http://globalization.kof.ethz.ch/media/file_r_public/2016/03/03/rankings_2016.pdf

PGI (2017). *Principal Global Indicators*. Preluat de pe Principal Global Indicators - Product of the Inter-Agency Group on Economic & Financial Statistics: <http://www.principalglobalindicators.org/?sk=E30FAADE-77D0-4F8E-953C-C48DD9D14735&ss=1390023474041>

Samimi, P., Lim, G. C., & Buang, A. A. (2012). A Critical Review on Synthetic Globalization Indexes. *IJFPSS, Vol. 2, No.1, March*, 28 - 31.

UNCTAD (2016, February). *Trade and Development Report*. Preluat de pe United Nations Conference on Trade and Development:

http://unctad.org/en/PublicationsLibrary/tr2016_en.pdf

Vujakovic, P. (2010). How to Measure Globalisation? A New Globalisation Index (NGI). *Atlantic Economic Journal* 38: 237, doi:10.1007/s11293-010-9217-3.